

**Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Педагогічний факультет**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
МЕДІАДИДАКТИКА**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань _____ **01 «Освіта»** _____
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність **013 «Початкова освіта»** _____
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет **Педагогічний факультет**

Навчальна дисципліна «Медіадидактика» розроблена і впроваджена в освітній процес у рамках проєкту програми ЄС Еразмус+ «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання – MoPED» (№ 586098- EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-CBHE-JP).

Європейська Комісія підтримує створення цієї публікації, яка відображає лише погляди авторів. Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що в ній міститься.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Робоча програма «Медіадидактика»

(назва навчальної дисципліни)

для магістрантів спеціальності 013 «Початкова освіта»

“30” серпня 2019 р. – 15 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Червінська І.Б., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри педагогіки початкової освіти (протокол від “30” серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри

педагогіки початкової освіти _____ (М. П.Оліяр)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Затверджено науково-методичною радою педагогічного факультету (протокол № 01 від “30 ” серпня 2019 р.

Голова науково-методичної ради

педагогічного факультету освіти _____ (О.С. Кондур)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Декан педагогічного факультету _____ (О.С. Кондур)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Червінська І.Б., 2019

© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна дисципліна	
	спеціальність 013 Початкова освіта		
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання проект		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 4 год	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Індивідуальні завдання: ІНДЗ (проект)			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33, 3 % : 66, 7 % (1: 1,1)

для заочної форми навчання – 10% : 90% (1: 4,4)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - ознайомити студентів з інноваційними трендами та напрямками розвитку медіадидактики, розкрити потенційні можливості медійних засобів та інноваційних медіаосвітніх технологій з метою визначення способів їх застосування в освітньому просторі Нової української школи шляхом забезпечення всебічної підготовки майбутніх педагогів до безпечної та ефективною взаємодії у медіапросторі, формування медіаграмотності та медіакомпетентності відповідно до потреб та запитів освіти.

Зміст дисципліни охоплює основні концепції й теорії дослідження, розкриває психолого-педагогічні засади організації освітньої діяльності в сучасній початковій школі, описує специфіку фахової термінології, методи дослідження медіаосвітніх явищ та процесів, аналіз сучасних поглядів на дискусійні проблеми становлення Нової української школи.

На підставі опанування ключових тем дисципліни, у студентів повинні сформуватися базові рівні знань щодо специфіки організації освітнього процесу із застосуванням інноваційних медіаосвітніх технологій в сучасній початковій школі та формування якісного освітнього простору Нової української школи.

Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати й удосконалювати медіакомпетентності через пошук, інноваційних медіаосвітніх технологій, медійних ресурсів, вивчення передового педагогічного досвіду їх застосування в освітньому просторі початкової школи.

Завдання – сформувати компетентності, які стосуються:

- здатності генерувати нові ідеї з курсу медіадидактика (креативність);
- здатності виявляти, ставити та вирішувати проблеми, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність;
- здатності розробляти та управляти індивідуальними та груповими проектами;
- здатності до комунікації та мотивування;
- здатності здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем медіадидактики та реалізовувати їх в освітньому процесі НУШ;
- здатності самостійно планувати, організовувати та здійснювати мультимедійний супровід освітньої діяльності педагога;
- здатності до проведення мультимедійних уроків у Новій українській школі на відповідному рівні;
- здатності обирати інноваційні медіа ресурси та успішно застосовувати медіаосвітні технології в освітньому процесі початкової школи (НУШ).

В результаті вивчення та засвоєння основних положень дисципліни «Медіадидактика», студенти повинні

знати:

- рушійні сили та закономірності організації освітнього процесу із застосуванням медіаосвітніх технологій;
- інноваційні медіатехнології;
- зміст медіаосвітніх технологій;
- категоріальний апарат медіадидактики та її зв'язки з іншими навчальними дисциплінами;
- організаційно-дидактичні засади формування медіапростору освітнього закладу;
- правила безпечного Інтернету;
- сутнісні характеристики технології критичного мислення ;
- особливості організації мультимедійних уроків у початковій школі;
- специфіку застосування форматів медіа в освітньому процесі початкової школи;
- теоретико- методологічні засади цифрової та медійної грамотності;
- технології та техніки створення шкільного медіа-сайту;
- технології створення та використання презентацій на уроках у початковій школі.

вміти:

- організовувати освітню діяльність у початковій школі;
- налагоджувати конструктивні взаємовідносини з учнівським колективом;
- складати конспект уроку із застосуванням медіаосвітніх технологій;
- визначати провідні критерії та рівні професійної діяльності менеджера освіти;
- класифікувати освітні інноваційні технології з метою їх ефективного застосування в педагогічному процесі початкової школи;
- застосовувати технології розвитку критичного мислення;
- застосовувати освітній інструментарій медійно-інформаційної грамотності педагога в освітній діяльності;
- застосовувати методичні прийоми організації медіапростору;
- здійснювати науково-методичний супровід педагога;
- застосовувати інноваційні медіаресурси в педагогічному процесі початкової школи;
- застосовувати алгоритм мультимедійного уроку.

Курс «Медіадидактика початкової освіти» тісно взаємодіє з такими предметами, як «Дидактика», «Інноваційні технології», «Загальні основи педагогіки», «Педагогічна майстерність» та ін.

Практичне застосування знань із курсу сприятиме підвищенню медіаграмотності, медіакультури та рівня медіаосвіти студентів, оптимізації їх подальшої роботи в різних сферах системи освіти України.

Навчальними планами для всіх спеціальностей передбачені аудиторні заняття (лекції, семінарські та практичні заняття), індивідуальна і самостійна робота. Формою контролю - залік.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Медіадидактика як конструкт навчання в освітньому просторі Нової української школи

Тема 1. Медіадидактика як інноваційний напрям розвитку дидактики XXI століття.

Завдання і зміст курсу «Медіадидактика» в контексті вимог Концепції «Нової української школи». Категоріальний апарат (науковий тезаурус) медіадидактики. Основні принципи, форми та рівні медіадидактики початкової школи. Основні теорії походження медіадидактики

Тема 2. Медіаосвіта та медіаграмотність як складові медіакомпетентності вчителя початкових класів

Сутність поняття «медіаосвіта». Медіаграмотність, медіакультура та медіакомпетентність педагога. Аналіз «Концепції впровадження медіаосвіти в Україні». Складові медійно-інформаційної грамотності вчителя початкової освіти. Шляхи інтеграції медіаосвіти зі шкільною базовою освітою

Тема 3. Медіапростір освітнього закладу

Організаційно-дидактичні засади формування медіапростору освітнього закладу. Сутність, цілі та завдання медіапростору початкової школи. Медіаосвітній простір освітнього закладу як чинники формування та розвитку особистості. Провідні форми, методи та технології медіавиховання в початковій школі. Методичні прийоми організації медіапростору

Тема 4. Епоха Інтернету: нові медіаресурси та ризики їх застосування у початковій школі Історія виникнення Інтернету та сучасний стан його розвитку. Епоха інтернету: нові освітні ресурси та ризики застосування в початковій школі. Роль Інтернету у житті людини. Інтернет і права людини. Етика в Інтернеті. Нетикет учасників освітнього процесу.

Змістовий модуль 2.

Інтеграція медіатехнологій в освітній процес Нової української школи

Тема 5. Дидактичний потенціал інноваційних медіаосвітніх та мультимедійних технологій

Особливості організації мультимедійних уроків у початковій школі

Навчальні цілі та завдання мультимедійного уроку

Алгоритм мультимедійного уроку. Характеристика етапів уроку

Переваги та недоліки мультимедійного уроку

Техніка зворотнього зв'язку на мультимедійному уроці

Використання електронних медіа в структурі мультимедійного уроку.

Тема 6. Використання форматів медіа в освітньому процесі початкової школи

Походження і значення терміну «медіа». ЗМІ як засіб та основний механізм впливу на формування особистості. Інформаційний простір XXI ст. Сутність та характеристика ЗМІ. Класифікація видів інформації. Характерні

риси та функції засобів масової інформації. Переваги й небезпеки сучасного світу інформації. Неправдива інформація, критерії та шляхи її розпізнання.

Тема 7. Застосування ігрових медіатехнологій в освітньому процесі початкової школи Дидактичний потенціал медіа

План

Стінгазета. Постер: види та сутність. Алгоритм побудови. Інтерактивний плакат. Сутність поняття «буктрейлер» та його види. Буктрейлер: як створити зі школярами міні-фільм про книгу. Буктрейлер – сучасна форма реклами книги

Тема 8. Технологічно-педагогічний інструментарій створення шкільного сайту, електронного портфолію, медіа-кейсів педагогів та учнів

Технологія та техніка створення шкільного медіа-сайту. Види електронних портфолію педагога. Алгоритм роботи з медіакейсами. Ефективні моделі проведення он-лайн заходів: освітній вебінар, віртуальна екскурсія, телеконференція, відеолекції, навчальні та тренувальні системи, відеотренажер.

3. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	денна ф. н. у тому числі				заочна ф. н. у тому числі			
		лекції	практ	лабор	самос	усього	лекції	практ	самос
	<u>Змістовий модуль 1.</u> Змістовий модуль 1. Медіадидактика як конструкт навчання в освітньому просторі Нової української школи								
1.	Тема 1. Медіадидактика як інноваційний напрям розвитку дидактики XXI століття	10	2	2	6	10	2		8
2.	Тема 2. Медіаосвіта та медіаграмотність як складові медіакомпетентності вчителя початкових класів	10	2	2	6	10	2		8
3	Тема 3. Медіапростір освітнього закладу	10	2	2	6	10			10
4	Тема 4. Епоха Інтернету: нові медіаресурси та ризики їх застосування у початковій школі Інтернет у професійній діяльності педагога	10	2	2	6	10		2	8
	Всього	46	8	8	30	40	4	2	34
	<u>Змістовий модуль 2.</u> Інтеграція медіатехнологій в освітній процес Нової української школи								
5	Тема 5. Дидактичний потенціал інноваційних медіаосвітніх та мультимедійних технологій	12	2		10	10			10
6	Тема 6. Використання форматів медіа в освітньому процесі початкової школи	12	2	2	8	12	2		10
7	Тема 7. Застосування ігрових медіатехнологій в освітньому процесі початкової школи	10	2	2	6	12		2	10
8	Тема 8. Технологічно-педагогічний інструментарій створення шкільного сайту, електронного портфолію, медіа-кейсів педагогів та учнів	10	2	2	6	10			10
	Всього	44	8	6	30	44	2	2	40

РАЗОМ	90	16	14	60		90	6	4	80
--------------	-----------	-----------	-----------	-----------	--	-----------	----------	----------	-----------

**4. Теми практичних занять
Денна та заочна форми навчання**

№ п\п	Назва теми	Кількість годин			
		д	сам	з	сам
1.	Тема 1. Освітній інструментарій медійно-інформаційної грамотності педагога	2	8		8
2	Тема 2. Організаційно-дидактичні умови формування медіапростору Нової української школи	2	8		8
3.	Тема 3. Інформаційний менеджмент у професійній діяльності вчителя початкових класів.	2	6	2	8
4.	Тема 4. Моделювання структури уроку з елементами медіаосвітніх технологій	2	6		8
5	Тема 5. Застосування ігрових медіатехнологій в освітньому процесі початкової школи	2	6	2	8
6	Тема 6. Технології аналізу медіатекстів (реалізація змістової лінії початкової освіти «Досліджуємо медіа»).	2	6		8
7	Тема 7. Технології створення та використання презентацій на уроках у початковій школі.	2	6		8
	Разом	14	46	4	56

5. Самостійна робота

Денна та заочна форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<u>Самостійне опрацювання теми:</u> Провідні завдання медіадидактики в контексті вимог Концепції «Нової української школи».	5	10
2	<u>Самостійне опрацювання теми:</u> Критичне мислення як складова медіакомпетентності сучасного вчителя початкової школи.	5	10
3	<u>Самостійне опрацювання теми:</u> Провідні форми, методи та технології медіавиховання в початковій школі.	5	10
4	<u>Самостійне опрацювання теми:</u> Етика в Інтернеті. Нетикет. Безпечний інтернет: як захистити дітей від кібербулінгу	5	10
5	<u>Самостійне опрацювання теми:</u> Алгоритм мультимедійного уроку. Характеристика етапів уроку	10	10
6	<u>Самостійне опрацювання теми:</u> Використання комп'ютер-них технологій на уроках у початковій школі (інтерактивні комп'ютерні флеш ігрові вправи, інтелектуально творчі завдання). QR-коди та можливості їх використання в освітньому процесі початкової школи	10	10
7.	<u>Самостійне опрацювання теми:</u> Креолізовані тексти та їх види.	5	8
8.	Мультимедійність освітнього процесу	7	4
9	Ефективні моделі проведення он-лайн заходів: освітній вебінар, віртуальна екскурсія, телеконференція, відеолекції, навчальні та тренувальні системи, відеотренажер	4	4
10	Алгоритм роботи з медіакейсами	4	4
	Разом	60	80

6. Індивідуальні завдання

Орієнтовна тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ-проект)

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання передбачає підготовку та оформлення медіакейсів на тему:

1. Портфоліо вчителя.
2. Професіограма педагога.
3. Передовий педагогічний досвід учителя НУШ з медіаосвіти та медіаграмотності.
4. Резюме медіапедагога.
5. Посадова інструкція.
6. Медійна і цифрова складова професійної підготовки вчителя – організатора педагогічного процесу.
7. Кібербулінг або віртуальна агресія
8. Використання електронних медіа в структурі мультимедійного уроку.
9. Креолізовані тексти та їх види.
10. Реалізація змістової лінії початкової освіти «Досліджуємо медіа».

7. Методи навчання

Словесні (навчальна лекція, пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія, диспут).

Наочні (спостереження, демонстрування).

Практичні (вправи).

Проблемно-пошукові (розв'язання проблемних ситуацій і завдань, проблемне викладення).

Методи за логікою руху змісту навчального матеріалу (індуктивні, дедуктивні).

Інтерактивні методи.

8. Методи контролю

Опитування.

Усний індивідуальний і фронтальний контроль.

Письмовий індивідуальний і фронтальний контроль.

Виконання комплексних контрольних завдань.

Взаємоконтроль (взаємо оцінювання).

Самоконтроль (самооцінка).

Підсумковий контроль – залік.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (тестування) та самостійна робота					Підсумковий тестовий контроль	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		ІНДЗ	50	100
Т 1-4	Сума	Т 5-8	Сума			
	1-20		1-20	1-10	1-50	1-100

Шкала оцінювання: національна та ECNS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Опорні схеми, таблиці, мультимедійні презентації, підручники та посібники, нормативно-правові документи, картки-схеми, картки контрольних питань, орієнтовні схеми аналізу, відеоматеріали, електронний додаток. Підручники та посібники, зазначені у списку літератури (Електронні версії). Роздатковий матеріал на практичних заняттях. Нормативні документи. Інтернет-ресурси. Медіакейси.

11. Рекомендована література

Основні:

(електронні ресурси).

1. Баришполець О. Т., Найдьонова Л. А., Мироненко Г. В. та ін. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчально-методичний посібник. К. : Міленіум, 2018. 440 с.

- [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://mediaosvita.org.ua/book/mediakultura-osobystosti-sotsialn>
2. Батьки, діти та медіа: путівник із батьківського посередництва / О. Волошенюк, О. Мокрогуз; За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. К. : ЦВП, АУП, 2017. 79 с.
 3. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) (2016) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya
 4. Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі: посібник для вчителя / Бакка Т., Голощапова В., Дегтярьова Г., Євтушенко Р., Іванова І., Крамаровська С., Мелещенко Т, Шкребець О. / За редакцією Волошенюк О., Іванова В. К. : ЦВП, АП, 2017. 197 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>
 5. Литовченко І. В., Максименко С. Д., Болтівець С. І. Діти в Інтернеті: Як навчити безпеці у віртуальному світі : посібник для батьків. К. : Видавництво ТОВ «Видавничий Будинок «Аванпост-Прим», 2010. 48 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://rvo-kolomak.ucoz.ua/Informatizazija/kijiv_star.pdf
 6. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін : посібник для вчителя / за ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза К. : Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с.
 7. Медіаосвіта. Енциклопедія освіти / головний ред. В. Г. Кремень.К. : Юрінком Інтер, 2008. С. 481–482.
 8. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна.К. : Центр вільної преси, 2012. 352 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу - <http://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>
 9. Практична медіаосвіта: авторські уроки : збірка / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ : Академ. укр. преси, Центр вільної преси, 2013. 447 с.
 10. Череповська Н. Візуальна медіакультура учнів ЗОШ. Київ, 2010. С.112–125.
 11. Червінська І.Б. Медіадидактика початкової школи: концепція та методичні вказівки: методичний посібник/ handbook. Івано-Франківськ: Вид-во НАІР, 2019. 72 с.
 12. Червінська І.Б. Медіаосвітній простір гірської школи: змістове наповнення та соціокультурна трансформація. Гірська школа Українських

- Карпат. Наукове фахове видання з педагогічних наук. 2018. №18. С.83-89. [Електронний ресурс]. Режим доступу - http://mountainschool.pu.if.ua/sites/default/files/Issue_18/19.pdf
13. Червінська І.Б. Завдання для самостійної та проектної роботи студентів з навчальної дисципліни «Медіадидактика»: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2019. 48 с.
14. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: підручник для вчителя/ Сінді Шейбе, Фейс Рогоу/ Перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова. К.: Центр вільної преси, Академія української преси. 2014. 319 с.
15. Літостанський В. В., Даниленко В. І., Мележик В. П., Іванова Т. В., Волошенюк О. В., Іванов В. Ф. Сходинки до медіаграмотності: Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2 – 4 класів / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, Академія української преси. К.: АУП, ЦВП, 2014. 28 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу - http://www.aup.com.ua/ml/progr_2_4.pdf
16. Медіаграмотність у початковій школі: посібник для вчителя / Волошенюк О. В., Ганик О. В., Голощاپова В. В., Дегтярьова Г.А, Іванова І. Б., Кожанова А. Ю., Пиза Г. Ю., Шкребець О. О, Янкович О. І. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. Київ : ЦВП, АУП, 2018 234 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу - http://www.aup.com.ua/uploads/Pochatkova_school_2018.pdf
17. Про Національну програму інформатизації: Закон України : із змінами, внесеними згідно із Законом № 5463-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 4, с. 152, т. 61 // Відомості Верховної Ради (ВВР). 1998. № 27, т. 181 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>
18. Thoman E., Jolls T. Literacy for the 21st Century: An Overview & Orientation Guide To Media Literacy Education. Centre for Media Literacy. Tessa Jolls 2008. 87 p.
19. . Gonnet, J. (2001). Education aux medias: Les controversies fecondes. Paris: CNDP, Hachette, 144 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.degruyter.com/view/j/commun.2018.43.issue-4/commun-2017-0051/commun-2017-0051.xml>
20. Літературне читання. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 2-4 класів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/images/files/navchalni_programu/
20. Малюємо комікси щодо сталого розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://esd.org.ua/sites/esd.org.ua/files/programs/comix.pdf>

21. Masterman, L. A rational for Media Education // Media Literacy in the Information Age: Current perspectives (pp. 15-68). New Brunswick, 1997.

Допоміжні:

1. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

2. Закон України «Про загальну середню освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/normativno-pravova-baza1.html>

3. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepczija.pdf>

5. Нова українська школа: poradnyk dla vchytelya / за заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>